

Геополітична ситуація, міжнародна торгівля та зовнішні інвестиції також мають велике значення для подолання соціально-економічної кризи в країнах Африки.

Отже, успіх в застосуванні інклюзивних методів подолання соціально-економічної кризи в країнах Африки вимагає комплексного підходу, з врахуванням інституційних, освітніх, галузевих, соціальних та міжнародних аспектів.

#### **Список використаних джерел:**

1. *Майборода О. М. Етнічні пастки деколонізації: африканський досвід: монографія. Київ: ІПіЕтД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2023. 216 с.*
2. *Передумови інтеграції економік країн Африки на південь від Сахари в глобальний простір/ І. О. Іващук, Л. Т. Герман, О. С. Ксенжук/ Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України./ Національна академія наук України, Інститут регіональних досліджень, 2017.№6. с. 155-162*
3. *African countries trading more outside the continent than amongst themselves/ ECA report/2024 <https://www.uneca.org/stories/african-countries-trading-more-outside-the-continent-than-amongst-themselves%2C-eca-report>*
4. *Regional economic outlook Sub-Saharan Africa/ IMF/ 2024*

**Владислав ФАРТУШНЯК**  
студент Західноукраїнського  
національного університету

### **УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ГІРНИЧОВИДОБУВНИХ ПІДПРИЄМСТВ**

Управління зовнішньоекономічною діяльністю (ЗЕД) на гірничодобувних підприємствах вимагає комплексного підходу, який поєднує загальні методи управління зі специфічними стратегіями, адаптованими до особливостей галузі. Ефективна організаційна структура управління ЗЕД повинна забезпечувати чіткий розподіл функцій і відповідальності між підрозділами, а також налагоджену систему комунікації та координації їх діяльності.

Менеджери, які займаються управлінням ЗЕД на гірничодобувних підприємствах, повинні володіти низкою ключових компетенцій та навичок, серед яких здатність планувати, організовувати, контролювати та регулювати діяльність у сфері зовнішньої торгівлі, знання правової бази, вміння використовувати ключові показники ефективності та систему цільового управління, стратегічне мислення, здатність до аналізу та прийняття рішень в умовах невизначеності, емоційний інтелект.

Специфіка управління ЗЕД у гірничодобувній галузі зумовлена впливом глобальних товарних ринків, нормативно-правової бази, екологічних і соціальних факторів. Ефективні стратегії передбачають вибір оптимальних ринків збуту, управління взаємовідносинами з покупцями, оптимізацію логістики та управління інноваційною діяльністю. Стратегічне управління ЗЕД на гірничодобувних підприємствах має враховувати не лише економічні, але й законодавчі та екологічні вимоги країн-партнерів, а узгодження бізнес-стратегій із регуляторним середовищем є критично важливим завданням менеджменту.

Оцінка ефективності управління ЗЕД на гірничодобувних підприємствах повинна здійснюватися на основі комплексного аналізу показників діяльності, виявлення сильних і слабких сторін, ідентифікації потенційних напрямів оптимізації. Управління ЗЕД у гірничодобувній галузі має враховувати волатильність цін на сировинні товари та валютні ризики, що вимагає застосування інструментів хеджування та диверсифікації ринків збуту та постачання.

Ефективне управління ЗЕД на гірничодобувних підприємствах передбачає інтеграцію принципів сталого розвитку та корпоративної соціальної відповідальності у бізнес-стратегію. Дотримання екологічних стандартів, мінімізація негативного впливу на довкілля, взаємодія з місцевими громадами та інвестиції в соціальні проекти стають важливими факторами конкурентоспроможності на міжнародних ринках.

Розвиток глобальних ланцюгів створення вартості відкриває нові можливості для гірничодобувних компаній в рамках ЗЕД, дозволяючи оптимізувати витрати, отримати доступ до нових технологій і знань, розширити присутність на закордонних ринках. Водночас, це вимагає ефективної координації та управління взаємовідносинами з партнерами на всіх етапах виробничого процесу.

Безперервне вдосконалення системи управління ЗЕД на гірничодобувних підприємствах є необхідною умовою для адаптації до динамічного глобального середовища. Це передбачає регулярний перегляд стратегій, оптимізацію бізнес-процесів, впровадження інноваційних методів менеджменту, розвиток компетенцій персоналу, обмін досвідом та вивчення кращих світових практик. Подальші дослідження у сфері управління ЗЕД на гірничодобувних підприємствах мають бути спрямовані на поглиблення розуміння галузевої специфіки, розробку інноваційних моделей та інструментів менеджменту в контексті сталого розвитку.